

Przygotowali: Jan Kąkol i Maciej Kucharski

Zadanie 2.

Zbadać eksperymentalnie zbieżność metody Newtona dla układu

$$2xy - 3 = 0$$

$$x^2 - y - 2 = 0$$

przy różnych wczytywanych z wejścia punktach startowych (x_0, y_0) .

Metoda obliczeniowa: Metoda Newtona dla układów równań

Dla układu z funkcją $f = [f_1, \dots, f_n]^T : [a, b]^n \rightarrow \mathbb{R}^n$ zmiennej $x = [x_1, \dots, x_n]^T$ definiujemy ciąg Newtona

$$x^{(k+1)} = x^{(k)} - [f'(x^{(k)})]^{-1} * f(x^{(k)}), \quad k \geq 0,$$

gdzie $x^{(0)} \in [a, b]^n$ jest ustalony.

Zakładamy, że f jest klasy C^1 . Pochodna $f'(x^{(k)})$ jest macierzą $[\frac{\partial f_i}{\partial x_j}(x^{(k)})]_{i,j=1,\dots,n}$, a $[f'(x^{(k)})]^{-1}$ jest odwrotną. Ciąg Newtona będzie poprawnie zdefiniowany, gdy na każdym kroku macierz $f'(x^{(k)})$ będzie odwracalna.

Uwaga

Wektor $(x^{(k+1)})$ można wyznaczyć, jako rozwiązanie liniowego układu

$$f'(x^{(k)})(x - x^{(k)}) = -f(x^{(k)}).$$

Przykład:

Dane początkowe $\begin{matrix} x_0 = 1 \\ y_0 = 1 \end{matrix}$

$$f(x,y) = \frac{2xy - 3}{x^2 - y - 2}$$

$$f'(x,y) = \begin{pmatrix} 2y & 2x \\ 2x & -1 \end{pmatrix}$$

$$f(1,1) = \begin{pmatrix} -1 \\ -2 \end{pmatrix}$$

$$f'(1,1) = \begin{pmatrix} 2 & 2 \\ 2 & -1 \end{pmatrix}$$

Wyznacznik = -6

$$[f'(1,1)]^{-1} = \begin{pmatrix} \frac{1}{6} & \frac{1}{3} \\ \frac{1}{3} & \frac{-1}{3} \end{pmatrix}$$

$$\begin{matrix} x_1 \\ y_1 \end{matrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} \frac{1}{6} & \frac{1}{3} \\ \frac{1}{3} & \frac{-1}{3} \end{pmatrix} * \begin{pmatrix} -1 \\ -2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \frac{1}{6} \\ \frac{2}{3} \end{pmatrix}$$

Krótki opis programu.

wczytywanieDanych() - metoda odpowiedzialna za pobieranie informacji od użytkownika niezbędnych do obliczeń.

obliczenieFxy() - metoda wyliczająca wartość funkcji $f(x,y)$

obliczenieFprimXY() - metoda wyliczająca wartość funkcji $f'(x,y)$

macierzOdwrotna() - metoda obliczająca macierz odwrotną

wyliczXY() - metoda wyliczająca wartość macierzy w punktach: x_n, y_n

wyliczWynik() - metoda wyliczająca wynik

sprawdzWynik() - sprawdzenie czy otrzymany wynik mieści się w kryteriach podanych przez użytkownika

szukajDalej() - metoda decydująca czy program będzie wykonywał kolejne obliczenia, czy wynik jest już na tyle jednoznaczny, że można podać wynik

Opis wejścia wyjścia:

Program do działania potrzebuje kilku parametrów:

Podaj wartosc poczatkowa dla $x[0]$

Podajemy wartość początkową dla x_0

Podaj wartosc poczatkowa dla $y[0]$

Podajemy wartość początkową dla y_0

Teraz podaj maksymalną liczbę iteracji:

Podajemy maksymalną liczbę iteracji (tj.: maksymalną ilość obliczeń programu - tyle obliczeń program będzie wykonywał, jeżeli wcześniej nie znajdzie odpowiedniego wyniku)

Okresl dokladnosc: (zamiast kropki, daj przecinek)

Podajemy dokładność - jeżeli wartość bezwzględna wyniku zacznie być mniejsza niż ta podana wartość program przerwie obliczenia - funkcja dla tych zmiennych jest zbieżna

Wyjście:

```
-----Twoje dane-----  
x[0] 1.0  
y[0] 3.0  
Iteration count 20  
Accuracy 0.3  
Układ jest rozbieżny.
```

Najważniejszym komunikatem wyjścia jest ostatnia linijka: wynik jest rozbieżny lub zbieżny.

Kilka przykładowych uruchomień programu:

```
-----Twoje dane-----  
x[0] 0.9  
y[0] 10.0  
Iteration count 100  
Accuracy 0.6  
Układ jest rozbieżny.
```

```
-----Twoje dane-----  
x[0] 1.6  
y[0] 0.8  
Iteration count 100  
Accuracy 1.0E-4  
Układ jest zbieżny.
```

```
-----Twoje dane-----  
x[0] 1.8  
y[0] 2.6  
Iteration count 100  
Accuracy 1.0E-4  
Układ jest rozbieżny.
```

```
-----Twoje dane-----  
x[0] 2.6  
y[0] 3.9  
Iteration count 100  
Accuracy 1.0E-5  
Układ jest rozbieżny.
```

Program

```
package com.zbieznoscNewtona.service;  
  
import java.util.Scanner;  
  
// X[0] = startTab[0][0] Y[0] = startTab[0][1]  
public class zbieznoscNewtona {  
    static Scanner in = new Scanner(System.in);  
    static double startTab[][] = new double[1][2];  
    static double[][] bestXY = new double[1][2];  
    static int maxIterationCount = 0;  
    static double accuracy = 0;  
    final static double DECIMAL = 1000.0;  
  
    public static void wczytywanieDanych() {  
  
        System.out  
            .println("Witaj w programie badajacym eksperymentalnie  
zbiezność Newtona");  
  
        System.out.println("Podaj wartość początkową dla x[0]");  
        startTab[0][0] = in.nextDouble();  
  
        System.out.println("Podaj wartość początkową dla y[0]");  
        startTab[0][1] = in.nextDouble();  
  
        System.out.println("Teraz podaj maksymalną liczbę iteracji: ");  
        maxIterationCount = in.nextInt();  
  
        System.out  
            .println("Określ dokładność: (zamiast kropki, daj  
przecinek)");  
        accuracy = in.nextDouble();  
  
        System.out.println();  
        System.out.println("-----Twoje dane-----");  
        System.out.println("x[0] " + startTab[0][0]);  
        System.out.println("y[0] " + startTab[0][1]);  
        System.out.println("Iteration count " + maxIterationCount);  
        System.out.println("Accuracy " + accuracy);  
    }  
}
```

```

    }

    private static double[][] obliczenieFxy(double[][] aktualnyWynik) {
        double Fxy[][] = new double[1][2];

        Fxy[0][0] = Math
            .round(((2 * aktualnyWynik[0][0] * aktualnyWynik[0][1])
- 3)
                * DECIMAL)
            / DECIMAL;
        Fxy[0][1] = Math
            .round((((aktualnyWynik[0][0] * aktualnyWynik[0][0]) -
aktualnyWynik[0][1]) - 2)
                * DECIMAL)
            / DECIMAL;

        /*
         * System.out.println("\n-----WYNIK F(x,y)-----");
         * System.out.println("| " + Fxy[0][0] + " |"); System.out.println("|
"
         * + Fxy[0][1] + " |");
         */

        return Fxy;
    }

    private static double[][] obliczenieFprimXY(double[][] aktualnyWynik) {
        double fPxy[][] = new double[2][2];

        fPxy[0][0] = Math.round((2 * aktualnyWynik[0][1]) * DECIMAL) /
DECIMAL;
        fPxy[0][1] = Math.round((2 * aktualnyWynik[0][0]) * DECIMAL) /
DECIMAL;
        fPxy[1][0] = Math.round((2 * aktualnyWynik[0][0]) * DECIMAL) /
DECIMAL;
        fPxy[1][1] = -1;

        /*
         * System.out.println("\n\n-----WYNIK f`(x,y)-----");
         * System.out.println(fPxy[0][0] + " " + fPxy[0][1]);
         * System.out.println(fPxy[1][0] + " " + fPxy[1][1]);
         */

        return fPxy;
    }

    private static double[][] macierzOdwrotna(double[][] fPxy) {
        double wyznacznik = 0;
        double fOdwrotna[][] = new double[2][2];
        wyznacznik = Math
            .round(((fPxy[0][0] * fPxy[1][1]) - (fPxy[1][0] *
fPxy[0][1]))
                * DECIMAL)
            / DECIMAL;
        if (wyznacznik == 0) {
            System.out.println("Wyznacznik rowny zero");
            System.exit(0);
        }
        // System.out.println("Wyznacznik: " + wyznacznik);
    }

```

```

fodwrotna[0][0] = Math.round(((1 / wyznacznik) * fPxy[1][1]) *
DECIMAL)
    / DECIMAL;
fodwrotna[1][1] = Math.round(((1 / wyznacznik) * fPxy[0][0]) *
DECIMAL)
    / DECIMAL;
fodwrotna[0][1] = Math.round(((1 / wyznacznik) * (-1) * fPxy[0][1])
    * DECIMAL)
    / DECIMAL;
fodwrotna[1][0] = Math.round(((1 / wyznacznik) * (-1) * fPxy[1][0])
    * DECIMAL)
    / DECIMAL;

// System.out.println("-----Macierz odwrotna-----");
// System.out.println(fodwrotna[0][0] + " " + fodwrotna[0][1]);
// System.out.println(fodwrotna[1][0] + " " + fodwrotna[1][1]);

return fodwrotna;
}

private static double[][] wyliczXY(double[][] aktualnyWynik,
    double[][] fOdwrotna, double[][] fxy) {
    double wynik[][] = new double[1][2];
    double tmp[][] = new double[1][2];

    tmp[0][0] = Math
        .round(((fOdwrotna[0][0] * fxy[0][0]) + (fOdwrotna[1][0]
* fxy[0][1])
            * DECIMAL)
        / DECIMAL);
    tmp[0][1] = Math
        .round(((fOdwrotna[0][1] * fxy[0][0]) + (fOdwrotna[1][1]
* fxy[0][1]))
            * DECIMAL)
        / DECIMAL;
    wynik[0][0] = Math.round((aktualnyWynik[0][0] - tmp[0][0]) * DECIMAL)
        / DECIMAL;
    wynik[0][1] = Math.round((aktualnyWynik[0][1] - tmp[0][1]) * DECIMAL)
        / DECIMAL;

    /*
    * System.out.println("\n-----WYNIK-----");
    System.out.println("| "
        * + wynik[0][0] + " |"); System.out.println("| " + wynik[0][1] + "
|");
    */
    return wynik;
}

private static double[][] wyliczWynik(double[][] aktualnyXY) {
    double wynik[][] = new double[1][2];

    wynik[0][0] = Math
        .round(((2 * aktualnyXY[0][0] * aktualnyXY[0][1]) - 3)
            * DECIMAL)
        / DECIMAL;
    wynik[0][1] = Math

```

```

        .round((((aktualnyXY[0][0] * aktualnyXY[0][0]) -
aktualnyXY[0][1]) - 2)
                * DECIMAL)
        / DECIMAL;

    /*
    * System.out.println("Wynik pierwszego rownania = " + wynik[0][0]);
    * System.out.println("Wynik drugiego rownania = " + wynik[0][1]);
    * System.out.println("Dla x = " + aktualnyXY[0][0] + " , y = " +
    * aktualnyXY[0][1]);
    */
    return wynik;
}

private static double[][] sprawdzWynik(double[][] wynik,
double[][] bestResult) {

    if (bestResult == null)
        return wynik;
    if (wynik[0][0] < bestResult[0][0] && wynik[0][1] < bestResult[0][1])
{
        bestXY[0][0] = wynik[0][0];
        bestXY[0][1] = wynik[0][1];
        return wynik;
    } else
        return bestResult;

}

private static boolean szukajDalej(double[][] bestResult) {

    String odpowiedz = null;
    if ((bestResult[0][0] < accuracy) && (bestResult[0][1] < accuracy)) {

        System.out.println("Uklad jest zbiezny.");
        System.out.println("\n-----WYNIK-----");
        System.out
            .println("x = " + bestXY[0][0] + " , y = " +
bestXY[0][1]);

        System.out.println("Czy chcesz kontynuowac szukanie?(T/N)");
        odpowiedz = in.next();
        if ("T".equalsIgnoreCase(odpowiedz))
            return false;
        else
            return true;
    } else
        System.out.println("Uklad jest rozbiezny.");
    return true;
}

public static void main(String[] args) {
    double Fxy[][] = new double[1][2];
    double fPxy[][] = new double[2][2];
    double fodwrotna[][] = new double[2][2];
    double aktualnyXY[][] = startTab;
    double wynik[][] = new double[1][2];
    double bestResult[][] = new double[1][2];

    wczytywanieDanych();

```

```

int i = 0;
boolean czyKontynuowac = false;
while (!czyKontynuowac && i <= maxIterationCount) {
    Fxy = obliczenieFxy(aktualnyXY);
    fPxy = obliczenieFprimXY(aktualnyXY);
    fodwrotna = macierzOdwrotna(fPxy);
    aktualnyXY = wyliczXY(aktualnyXY, fodwrotna, Fxy);
    wynik = wyliczWynik(aktualnyXY);
    if (i == 0) {
        bestResult[0][0] = wynik[0][0];
        bestResult[0][1] = wynik[0][1];
        bestXY[0][0] = aktualnyXY[0][0];
        bestXY[0][1] = aktualnyXY[0][1];
    }

    bestResult = sprawdzWynik(wynik, bestResult);

    if ((bestResult[0][0] < accuracy) && (bestResult[0][1] <
accuracy)) {
        czyKontynuowac = szukajDalej(bestResult);
        maxIterationCount = maxIterationCount + 50;
    }
    if (i == maxIterationCount) {
        czyKontynuowac = szukajDalej(bestResult);
        maxIterationCount = maxIterationCount + 50;
    }
    i++;
}

}

}

```